

som det viste sig at være svært at faae Pengene igjen ind for. Den Sparekasse havde ingen heldig Bestyrelse, men det var dog en Minister, der gjorde det. Hvor vanskeligt det er at spekulere i gode Papirer, selv om det er danske, kan man vist faae at vide hos Roskilde Sparekasse; thi jeg skulde tage meget fejl, om ikke en tidligere Bestyrelse af Roskilde Sparekasse har sat store Pengesummer i Bankhæstelser. Bankhæstelser ere det sikkest funderede Papir i det ganske Land Danmark; men desuagtet er Papiret i de sidste 30 Aar gaaet henimod 20 pCt. ned, navnlig af den Grund — der er ogsaa Bigrunde —, at Bankhæstelserne i Reglen kun forrentes med 4 pCt, medens Rentefoden ellers er stegen til 5 pCt. I Ministerens Lovforslag nævnes ikke Bankhæstelser, men jeg har antaget, at det er en Forglemmelse; thi ellers i vor Lovgivning er man pligtig til at tage Bankhæstelserne som Sikkerhed f. Ex. ved Auktioner, og Bankhæstelserne maa da i og for sig anses for et særdeles vel funderet Papir. Min Mening er, at det allersikreste Papir er Prioritetsobligationer, og at den Sparekasse, som har kjøbt Prioritetsobligationer, altid vil være istand til at forskaffe sig Penge. Vel er det paaftaaet, og vel er det jo ogsaa her Meningen, at man skal købe Kreditforeningsobligationer; men det viser sig, at naar det er vanskelige Tider, gaa Kreditforeningsobligationerne strax og i Almindelighed meget hurtigt ned i Pris, og en Sparekasse vil da være overordentlig ilde tjent med at skulle sælge sine Obligationer. Den kan da bedst bruge dem til Laan, men dertil kan den ogsaa bruge sine Panteobligationer, dersom de ere gode; thi hvad er Kreditforeningsobligationer Andet end Panteobligationer? Det, som Kreditforeningsobligationer have til Grundloob, er jo ikke Andet end Panteobligationer, og hvorfor skulde Sparekasser ikke ligesaa vel kunne siiste Pengelaan paa Panteobligationer som paa kongelige Obligationer, der atter ere byggede paa Panteobligationer? Det forstaaer jeg ikke, og jeg tror at have i Praxis gennem den sjællandske Bondestands Sparekasse, da der skete et run mod den, viist, at man er istand til at afsvære meget betydelige Anløb ved at siiste Laan paa gode Panteobligationer, skjønt Panteobligationer ikke i Reglen overstige en Værdi af 10,000 Rd. — Jeg kan ikke forstaa, hvorsfor den ærede Minister sætter Afslutningsdagen af Sparekassernes Regnskaber til den 31te December. Enhver, der har havt med en større Sparekasse at gjøre, veed, at det er aldeles umuigt at afslutte Regnskabet for December Termin i samme Maaned, og det Naturlige er at lade Sparekasseregnstabernes Aarsdag følge med Finantslovens Regnskabs Aarsdag, altsaa den 31te Marts. — Dernæst er der en Bestemmelse om Regnskabsopførselen, som efter min Mening vidner om fuldstændig Ukyndighed i Kursvæsenet; det er nemlig den, at Regnskabet skal indeholde en Angivelse

af Sparekassens Obligationer og øvrige Papirer, beregnede efter Kursen paa Aarets sidste Dag. Det er jo imidlertid en Tilfældighed, hvad Kursen er paa en bestemt Dag. Nu er det — det veed Folk, der have med Kursvæsenet at bestille — sædvanligt, at Kursen stiger og drives op i de sidste Dage af Aaret, og saaledes er det i Almindelighed Tilfældet, at Kursen staar noget høiere den 31te December her i Byen paa Obligationer end ellers; men det er ikke derover, at jeg anker. Jeg siger, at, naar man vil tage eller danne sig en Kurstabel, vil man kun kunne komme til Sikkerhed om en Kurs ved at tage flere Aars Gjennemsnit, og saa mener jeg, at skal man absolut have en Kursangivelse i Sparekasseregnskabene, skal man tage det efter 5 Aars Gjennemsnit. Jeg skal tillade mig at oplyse det ærede Thing praktisk om, hvor aldeles vilkaarlig det Forslag er om at tage en bestemt Dag. Til Exempel vil jeg tage nogle af de mest gængse Papirer her, og jeg vil indskrænke mig til det sidste Aar. Rgl. Obligationer stode saaledes den 18de Oktober 1878, altsaa for et Aar siden, i 90, Aarsdagen derefter stode de omtrent i 94½ eller nøjagtig i 94⅔, altsaa i et Aar var Fluktuationen for Rgl. Obligationer omtrent 4½ Procent. Men nu Distrikternes Kreditforenings Obligationer, 1ste Serie, de stode den 18de Oktober 1878 i 93¼ og den 16de Oktober 1879, altsaa et Aar efter, i 96⅞, der var altsaa 3½ Procent Forskjel, Jydsk Landeindoms Kreditforenings Obligationer, 1ste Serie, stode den 18de Oktober 1878 til en Kurs af 89¼ og den 18de Oktober iaar til 96, saa at Forskjellen mellem Kursen paa jydsk Landeindoms Kreditforeningsobligationer, 1ste Serie, i eet Aar er næsten 7 pCt. Det er en betydelig Afvigelse. Dernæst er der et andet Papir, Nationalbankaktier, de stode den 18de Oktober 1878 i 157⅞ og den 18de Oktober iaar i 164⅞, der var altsaa ogsaa en Forskjel af 7 Procent. Nu siger jeg: naar det sidste Aar viser en saadan Fluktuation, saa kan jeg ikke forstaa, at den ærede Minister kommer og siger, at der til Grundlag for at vide, hvad en Sparekasse er værd, skal tages en bestemt Dag, thi det kan ikke være Andet end en Tilfældighed, det gaar op og ned, i et godt Aar ere de høit oppe, i et andet længere nede; men maa jeg nu spørge enhver fornuftig Mand: Er den Sparekasse, der eiede 100,000 Rd. i Nationalbankaktier den 18de Oktober ifjor, bleven bedre og solidere i Aar derved, at Aktierne ere gaaede 7 Procent op? Eier denne Kasse i Virkeligheden Mere iaar end ifjor? Jeg siger, den eier ikke mere, og til næste Aar eller den Dag, den skal bruge Pengene, kunne de atter være gaaede ned. Men hvad skal saa al denne Beregning til, hvad skal al denne Banksvindel til i en Sparekasselov? Lad enhver Sparekasse beregne sine Aktiver efter Indkjøbsprisen i en Rubrik og efter 5 Aars Gjenn-